

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quando liceat ab infamia se purgare, & quibus aduersus suos hostes
remedijs Christus fuerit vsus, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

revelationem Ioannis Baptistæ in limbo vidit, id est, didicit Passionem Christi quoque dici potest vidisse in figura, quando Isaac filium suum immolare voluit, quo tamen saluo atque incolumi ad Dei iussione manente, hircum harentem cornibus pro eodem Deo obtulit.

Dixerunt ergo Iudæi ad eum: Quinquaginta annos nondum habes, & Abraham vidisti? Dicit eis Iesus: Amen amen dico vobis, antequam Abraham fieret, ego sum.

Non intelligentes verba Christi Iudæi pleni furore, fremdebant aduersus Iesum. Invidia namque eos excacabat. Quamobrem Christi verba nisi literaliter tantum intelligere non potuerunt. Quinquaginta annos nondum habes, & Abraham vidisti? Quare non dixerunt: Triginta, aut quadraginta annos nondum habes? sed de quinquaginta loquuntur. Respondetur iuxta Chrysostomum, Dominum Iesum tenerimæ fuisse complexionis ac nobilitatimæ, atque ideo propter multijugem laborem, propter paupertatem & parsimoniam, & propter calidæ regionis illius intemperiem, annosiorum, quam erat, apparuisse. Amen amen dico vobis: Non vincitur pietas, sed li-
Sapient. 2.
Chrysost.
Exod. 1.

audens se Filium esse eius, qui dicit: *Ego sum, qui sum*, esse suæ æternitatis, quod neque præteritum habet, neque futurum, insinuans.

Tulerunt ergo lapides, vt iacerent in eum. Iesus autem abscondit se, & exiit de templo.

Tulerunt ergo lapides, vt iacerent in eum, ceu in hominem blasphemum, qui se æquaret Deo. Ipse autem nolens exercere potentiam, sed patientiam, abscondit se, id est, inuisibilem, seu non cognoscibilem se per diuinitatem reddens, exiit de templo, mallens gloriosius iniuriam patiendo fugere, quam respondendo superare. Voluit enim blasphemis istis subducere furoris occasionem, ne ante tempus tantum flagitium committerent, quia nondum venerat hora eius. Dominus idem noster Iesus Christus imitatis ac patientiæ suæ nos faciat imitari hoc exemplar, quod est in se, nobisq; imitandum constituit, qui est benedictus in secula.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Quando liceat ab infamia se purgare, & quibus aduersus suos hostes remedijs Christus fuerit usus.

Quæ ex vobis arguet me de peccato? Ioannis VIII. Occasionem huius verbi Christus Dominus noster accepit ex præcedentibus, quæ gesserat & locus fuerat coram Iudæis, qui magna moti invidia contra eum, quærebant ipsum interficere. Quod vt liberius auderent, tentabant, quibus poterant eum dolis & quæstionibus circumuenire, vt ex eum illum facerent populo. In festo itaque scenopegiæ in ultimo die cum vehementi zelo prædicasset, & varius esset rumor in populo de eo: aliorum dicentium eum Prophetam, aliorum Christum, aliorum id negantium & obstrepentium, dissensio facta est in turba propter eum. Itaque cum Pharisei audirent turbam, id est, aliquam partem turbæ murmurantem de illo, mise-
Ioan. 7.

runt ministros vt apprehenderent Iesum: sed nemo in illum misit manua. Quin potius ministri redeuntes & à pontificibus & Phariseis, quare non secum adduxissent Iesum, interrogati, responderunt: Nunquam sic locutus est homo, sicut hic loquitur. Iram igitur in illos, & postea etiam in Nicodemum, qui pro Iesu loquebatur, Pharisei ad aliam calliditatem versatissimi se conuerterunt. Siquidem mulierem in adulterio deprehensam pijsimo Domino adducunt, interrogantes, quid illi iuberet faciendum: quandoquidem huiusmodi lapidare iussisset Moses. Putabant enim sapientissimo Domino se struxisse decipulam, vt qualitercunque responderet, calumniandi haberent occasionem, praberetur quæ sibi ansa turbam in illum insidiandi. Siquidem si iuberet adulteram absolui, contra legem (vt sæpe solebant) illum agere clamarent: Si lapidandam diceret, durum & immisericordem calumniarentur. Sed eorum reia Christus Dominus disrumpens digito scribebat in terram: Qui sine peccato est vestrum, primus in eam lapidem mittat. Proinde confutati omnes discesserunt. Post hæc autem, quum multis verbis eorum cæcitatem & duritiam arguisset, etiam hoc illis obiecit, quod se odio habebant gratis, & ex odio moti, quærebant eum occidere, quod iam aliquoties tentauerant quoque, licet nihil præualuerunt. Inde ergo in hæc verba incidit: Quis ex vobis arguet me de peccato? Si occidere me quæritis, ostendite iniquitatem in me, quare sim occidendus. Ne sciamus enim est quemuis occidere innoxium, & à peccato mundum. Per hæc itaque & sequentia purgat se, reum scilicet se non esse mortis, sed veritatem docere, Patris sui gloriam quærrere, nihil denique miraculorum cum dæmonibus inuocatione, aut eius auxilio seu virtute operari.

Purgatio sui
ab infamia
quando li-
cita sit.

Primum itaque est, quod nos in hoc Evangelio docet, licere nobis, vbi infamia nos premit iniusta, aut vbi grandem patimur iniuriam, nos purgare, rationem reddere, & nos ab iniusta infamia cum veritate excusare. Laudabile namque est, vbi iniuste aut falso quis infamatur, præsertim si infamia non leuis fuerit, se excusare & purgare. Idque tunc maximè. Primo, quando fama periclitatur innocentis. Siquidem multa sunt, propter quæ vituperamur, quæ quum non sint contra famam, nõ oportet ea omnia excusari. Hæc enim leuia multo excusat melius patientia, aut dissimulatio, aut humilis confessio, quæ honoratum faciunt hominem quàm excusatio, accurataque defensio. Quando enim accusationes sunt, quæ nõ grauitè lædunt, aut si vituperia sunt, quæ animam non inquinant, multo magis ædificabis auditores, si humiliter te propugnes tacendo, quam si digladiando, contendendo, irascendo, atque defendendo nifus fueris te purgare seu iustificare. In huiusmodi enim semper periclitatur humilitas, periclitatur charitas, periclitaturque patientia, quarum cura sapissime maior est habenda, quàm opprobrijs pellendi, vnde non nimium grauat fama, nec adeo grauat, quin maior vtiliorque fructus ex patientia & humilitate proueniat, quibus infamia quoque, si leuis est, aboleretur. Verum hoc sola potest humilitas. Quando enim hoc superbo possit persuaderi? Porro, si quid, quod famam grauitè lædit, obiectum fuerit, quum fama sit nobilissimum in rebus temporalibus (scriptura dicente: *Melius est nomen bonum, quàm diuitia multe*) detergendum est illud spongia purgationis, Quomodo enim

Ex. quer. 2.

nim defendere licet rem, temporalem, ita multo magis famam. Quae ubi
 semel amissa fuerit, vix recuperabitur. Duæ namque res nobis sunt, di-
 citur Augustinus, necessaria conscientia & fama. Conscientia necessaria no-
 bis est, fama proximis nostris. Quamobrem Apostolus quoque ait: *Provi-*
detes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. Secun-
 do licet excusare se & purgare, ut lingua detrahentis emēdetur. Multa enim
 mala infert detractor & sibi & audientibus. Plerumque enim parum aut
 nihil nocet detractor ei, cui detrahit, non potest autem detrahēdo non sem-
 per nocere, & sibi & audientibus. Cui verò plus noceat, num sibi an audi-
 entibus, dubitat Bernardus, sic dicens: Detrahēdo & detrahētē audire, quid
 horum sit damnabilius, non facile dixerim, quia uterque portat diabolū
 sub lingua. Detrahens præterea pestilentior quàm vipera. Tres enim si-
 mul inficit vno flatu, puta seipsum detrahentem, eum cui detrahit, & au-
 dientem se. Multa alia mala lingua detrahentium efficiunt. Quare expedi-
 tiores confitari & vinci, quo minus noceat. *Susurrone, enim subit aelo, iurgia*
conquiescunt. Tertio licet expedire se purgare, quando scandalum im-
 mune pusillus. Scandalum vocatur, quando delinquendi datur occasio seu
 causa ex re mala aut illicita, seu mali speciem habente. Quod semper, ubi-
 queque id fieri potest, amputandum est. Quocirca, quum Christo Iudæi duo
 falso impingerent, puta quod esset Samaritanus, & quod dæmonium ha-
 beret, alterum excusavit, alterum dissimulans tacuit. Samaritanum enim ef-
 fe, tamen coram Iudæis foret probrosum, non tamen erat malum, ideo Ie-
 sus ad hoc probum nihil respondens dissimulavit. Porro dæmonium ha-
 bere Christum, illiusque confederatione seu virtute morbos curare, mi-
 racula eius adiutorio facere, scandalizaret vehementer, noceretque saluti no-
 stræ de Christo id credere. Quamobrem Christus de hoc se purgavit. Tria au-
 tem sunt, in quibus Christo Iudæi detrahebant. Primo nitebantur innocen-
 tiam eius detrahere, quo infamarent illum, dicentes eum peccatorem. Idcirco
 caeco illi à Christo illuminato, Christumque egregie defendenti, Pharisei
 dicebant: *Nos scimus quia hic homo peccator est.* Et alibi: *Ecce homo vorax & pota-*
tor vini, publicanorum & peccatorum amicus. Secundo detraxerunt eius eru-
 ditioni, quia dixerunt eum seductorem. Quod scribens Ioannes, *Multus,*
inquit, erat murmur de eo. Quidam enim dixerunt quia bonus est, alij verò non, sed se-
ductur turbas. Si quidem coram Pilato quoque inter præcipua hanc accusatio-
 nem locaverunt, quod non doceret, sed seduceret turbas. *Hunc* (inquiunt)
invenimus subvertentem gentem nostram. Ad hæc autem calumniose illum etiam
 mendacij infimulabant dicentes: *Tu testimonium perhibes de teipso testimonij*
tuum non est verum. Tertio detrahebant eius virtuti & miraculis. Hæc enim
 omnia erant quæ confirmare debebant veritatem prædicationis, & Evange-
 licam salutem, quæ nobis offerebatur à Christo. Ipsi verò diabolica frau-
 de instructi his omnibus, quæ nos iuvare debuerant, contradicebāt, obstre-
 pebant, detrahebant, calumniabantur & iniquè pervertebāt. Si enim Chri-
 sti nova lex, eiusque Evangelizatio nobis esse debeat salutifera, necesse erat
 ut essent vera quæ nobis dicerentur, ut etiam is qui doceret nos, esset san-
 ctus & innocens (quomodo enim credam, ut bene doceat, malè viventi!)
 ut denique nos salutaria doceret, quibus nos à via veritatis, & à Deo non

Augustin.
 Roma. 12.

Detrahitio
 quantum
 noceat.

Bernar. lib. 2.
 de consider.

Prouer. 24.

Scandalum

quid sit.

Ioan. 8.

In tribus

Christo Iu-

dæi detra-

hebant.

Ioan. 9.

Matth. 11.

Ioan. 7.

Ibidem.

Lucæ 11.

Ioan. 4.

Hebr. 7.

GG. 3. abdu-

abduceret, sed ad eundem nos reduceret. Postremo, quum difficultas posset prægrandis, & scrupulus vexare Iudæos, quo fortasse videretur, quia Christo non crederent, excusandi, puta quod sibi non liceret de his, quæ per Moysen à Domino nouerant sibi tradita atque iam recepta, quædam relinquere & noua assumere (Neque enim ignorabant vetera hæc priora olim placuisse Deo & fuisse bona) ideo opus erat illis videre testimonia diuinæ virtutis, voluntatis ac beneplaciti eiusdem, quo horum quæ docebat Christus, veritas probaretur. Ideo quamuis satis vitæ innocentia suum Euangelium fulciret Christus, & ea tantum, quæ iustissima & legi naturæ maximè sunt consentanea doceret: tamen quia illa omnia Pharisei calumniabantur, & à diabolo suo præceptore ac magistro excitati omnem prædicationis, omnemque operum Iesu fructum nobis moliebantur adimere, adhibuit simul miracula & signa Christus, opera faciens, quæ præter Deum nemo alius possit, quibus prædicationem suam confirmaret. Veruntamen nihilominus adhuc signis & virtutibus eius diuinis detraxerunt pessimi illi, tribuentes ea potestati diaboli, in cuius nomine, virtute seu consensu ipsum Christum dicebant facere ea, quæcunque turbæ quasi diuina mirarentur. Itaque Christi detrahebant miraculis, dicentes illum dæmonium habere, & in virtute illius, dæmonibus alijs, infirmitatibusque Christum præcipere. Sæpenumero enim Christus illis loquebatur alta & sublimia, quæ non intelligebant. Sæpenumero quoque opera ex potestate diuina agebat, quæ facultatem humanam excedebant, nec minus frequenter secreta cordium eorum manifestabat. Ideo hæc omnia tribuebant diabolo, existimantes quod cum eodem pactum haberet Dominus Iesus, cuius vigore hæc omnia esserent. Neque enim adeo erant imbuti Spiritu sancto, ut crederent eum diuina propriaque virtute hæc operari posse, quos inuidia tantum excæcauit, ut quicquid operabatur, quod virtutem excederet humanam, hoc diabolo ascriberent, Christoque detrahebant. Moliebantur enim ea omnia destruere, quibus Christi prædicatio potuit fulciri, ac vera probari. Sed quid Christus contra eos fecit? Num iussit ignem descendere de celo, qui eos consumeret? Numquid terræ mandauit ut eos deglutiret? Minime. Quid igitur fecit? Quinque usus est remedijs ipse contra Iudæos, quæ non quoque contra iniurias, si quas patimur, tenenda docuit. Primum fuit patientia. *Melior enim est pateriens viro forti, et qui dominatur animo suo, expugnator urbium.* Secundum fuit silentium. Ad multa enim conuicia nihil respondit, maximè vbi manifesta erant mendacia, aut si vera etiam fuissent, culpa tamen & vitio hæc animi carebant. Hoc modo ad conuictum quo Samaritanum eum nominabant in hodierno Euangelio tacuit ne contentionis illis materiam præberet vberiore. Itaque maluit Samaritanus vocari, quam contentionem fouere Iudæorum. Tertium fuit responso molli & pacifica. *Responso enim mollis iras mitigat.* Quamobrem vbi respondendum erat, tam mansuetè benigneque respondit, ut magis iram alienam eius verba sedarent, quam prouocarent. Quartum fuit ab hostium suorum oculis se subducere, ne grauius in illum delinquerent. Sæpe enim consuevit hostium suorum furori cedere, & eorum sese oculis subtrahere, interim in aliam regionem aut locum diuertens, donec illorum acquiesceret

Ioan. 7.

Sapientia. 1.

Lucæ 9.
Deut. 31.
Psalm. 105.
Remedia
Christi quin-
que contra
iniurias.
Prover. 19.

Ioan. 6.

Prover. 15.

Ioan. 7.
Ioan. 6.

infamia. Quintum fuit pro malis bona retribuere, pro conuitijs reddere instructionem, pro persecutionibus beneficia, pro malevolentia benignitatem & charitatem. Hæc sunt arma sanctissima, quibus omne genus hostium expugnatur, atque inuidia sternitur. Quid tibi nocet vermicule, si contumeliam tibi quis irrogat? An soli tibi irrogatur? Nonne Christus contumelias pertulit & tacuit? Nunquid tu vis esse Christo aut melior aut dignior? Christus patitur & tacet, & tu quæris vindictam? Legimus de quibusdam philosophis, qui ingenti mansuetudine præditi iniurias ac contumelias non minus fortiter, quam æquanimiter tolerarunt. Quapropter cum quidam à vilissimo quodam homine conuitium pateretur, interrogatus quomodo hoc tolerare posset: Si, inquit, asinus pede me calcasset, nonne tolerarem? Non ergo tolerabo ab homine, quod ab asino tolerandum erat? Sic ethnicorum philosophi virtuti studebant, quibus tamen nulla erat reposita corona iustitiae à Deo percipienda, quandoquidem finem, in quem opera aut virtutes suas dirigerent, nesciebant: & nos Christiani, quibus, si vel calicem aquæ frigida cuiquam tribuamus, merces aeterna à Deo retribuitur, nõ

Math. 50.

anhelabimus ad virtutes? Charissimi igitur filij parum est quod de philosophis legimus, quorum virtutes sunt, vt opera mortua. Nobilius habemus exemplar in Christo Domino nostro omnium virtutum, quod imitemur, non solum ad utilitatem nostrã, sed etiam, imo multò magis propter voluntatem eius, & ad honorem ac gloriam ipsius, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA PALMARVM EPISTOLA BEATI Pauli Apostoli ad Philipenses II.

Hoc sentite in vobis quod est in Christo Iesu. Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se aequalem Deo, sed semetipsum exinanivit formam serui accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inuentus vt homo. Humiliauit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomen, quod est super omne nomen, vt in nomine Iesu omne genua flectatur, caelestium, terrestrium & infernorum. Et omnis lingua confiteatur, quia Dominus Iesus Christus est in gloria Dei Patris.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Lectio huius epistolæ Christi explicat humilitatem & patientiam, quibus per passioem à Patre exaltatus est ad gloriam, ad cuius imitationem hic inuitamur. Quare congruè huic Dominicæ est applicata. Dicit itaque Apostolus: Hoc sentite in cordibus vestris, hunc sentiat anima vestra affectum humilitatis & patientiæ, qui in Christo Iesu iuxta humanam naturam fuit, vt quemadmodum ille humillimus, patientissimisque fuit, nec quæ sua, sed quæ aliorum erant, quæ fuit, ita vos quoque in vobis hunc animum sentiat ad humiliationem, charitatem, patientiamque pacatissimum.

Math. 11.
Zach. 9.